

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології
Кафедра української літератури

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Сучасні жіночі тексти:

польсько-український контекст

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський).

Освітня програма: Українська мова і література.

Спеціалізація: 035.01 Українська мова та література.

Спеціальність: 035. Філологія.

Галузь знань: 03. Гуманітарні науки.

Затверджено на засіданні кафедри.

Протокол № 1 від 26 серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ – 2024 р.

1. Загальна інформація

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст
Викладач (-і)	Васильків Галина Миколаївна
Контактний телефон викладача	(0342) 59-60-78
E-mail викладача	halyna.vasylykiv@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Упродовж семестру за встановленим розкладом на кафедрі та з розрахунком відповідного часу

2. Анотація до навчальної дисципліни

Навчальна дисципліна “Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст” вивчається на четвертому курсі (8-й семестр) і є важливим елементом фахової підготовки студентів української філології та майбутніх фахівців у галузі освіти.

Курс зосереджений на дослідженні особливостей жіночого літературного процесу в Україні та Польщі, що дозволяє аналізувати сучасну українську літературу у компаративному аспекті. Це сприяє розумінню як становлення новітньої української літератури, так і ролі жінок-авторок у формуванні літературних традицій.

Особливість курсу полягає у вивченні творчості ключових письменниць України та Польщі, аналізі їхніх високохудожніх творів, які представляють різні етапи літературного процесу та відображають культурно-літературні традиції обох країн. Літературні тенденції, явища й тексти розглядаються у контексті історико-літературного розвитку, що дозволяє студентам глибше зрозуміти спільні риси та унікальність польсько-українського літературного діалогу.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Курс «Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст» має **на меті** формування у студентів розуміння сучасного жіночого літературного процесу в Україні та Польщі через аналіз художніх текстів, що репрезентують гендерну, культурну та історичну специфіку літератури обох країн, а також розвиток навичок компаративного аналізу та критичного мислення.

Цілі курсу:

1. Ознайомлення з сучасними жіночими текстами Польщі та України;
2. Аналіз гендерного аспекту в літературі;
3. Формування навичок компаративного аналізу;
4. Розуміння культурно-літературних зв'язків;
5. Розвиток критичного мислення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Під час вивчення ОК «Сучасні жіночі тексти: польсько-український контекст» студенти набувають таких загальних і фахових компетентностей, зазначених в ОП «Українська мова і література»:

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми в галузі філології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій та методів філологічної науки і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

ЗК 5. Здатність учитися й оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 6. Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 10. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

Фахові компетентності:

ФК 5. Здатність використовувати в професійній діяльності системні знання про основні періоди розвитку української літератури, від давнини до XXI століття, еволюцію напрямів, жанрів і стилів, чільних представників та художні явища, знання про тенденції розвитку світового літературного процесу та української літератури.

ФК 10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Програмні результати навчання:

ПРН 3. Організувати процес свого навчання й самоосвіти.

ПРН 13. Аналізувати й інтерпретувати твори української та зарубіжної художньої літератури й усної народної творчості, визначати їхню специфіку й місце в літературному процесі (відповідно до обраної спеціалізації).

ПРН 15. Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
Практичні заняття	18
Самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
8	035 Філологія	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	практ. заняття	сам. роб.
Тема 1. Особливості сучасної жіночої прози	2		5
Тема 2. Взаємозв'язок феміністичної та гендерної критики як напрямів сучасного літературознавства	2		5

Тема 3. Поетика тіла у сучасній українській та польській жіночій літературі: компаративний аспект	2		5
Тема 4. Видатні представниці сучасної української жіночої літератури	2		5
Тема 5. Основні постаті сучасної жіночої літератури Польщі	2		5
Тема 6. Вплив часу та простору на жіночі образи в романах Ольги Токарчук та Галини Пагутяк	2		5
Тема 7. Національна та гендерна ідентичність у творчості Ольги Токарчук і Марії Матіос		2	5
Тема 8. Самоідентичність жінки у творчому доробку Ірени Карпи та Мануели Гретковської		4	5
Тема 9. Контраст «маскулінного» та «фемінного» крізь призму творів Оксани Забужко та Дороти Масловської		4	5
Тема 10. Жіночі долі у вирі складних історичних умов: паралелі між романами Софії Андрухович та Йоанни Батор		4	5
Тема 11. Магічний світ Дари Корній: відродження української міфології у сучасній прозі		2	5
Тема 12. Йоанна Хмелевська - новаторка в польській літературі		2	5
ЗАГ.:	12	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Система оцінювання курсу відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень студентів, що регламентовані в університеті: «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» та «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» . Загальна максимальна сума балів, яка виставляється за курс, становить 100 балів і є сумою балів за виконання практичних завдань, тестування, контролю самостійної роботи та творчого письмового завдання. Максимальна оцінка за практичні заняття – 40 балів, за контрольну тестову роботу – 25 балів, за контроль самостійної роботи – 25 балів, за творчу письмову роботу – 10 балів.
Вимоги до письмових робіт	Передбачене тестування на платформі d-learn.pnu.edu.ua, контроль самостійної роботи у формі тестування або проходження курсу на платформі Coursera та одна письмова робота.
Практичні заняття	Оцінюються відвідуваність усіх занять упродовж семестру. Усні відповіді оцінюються за 10-бальною шкалою, письмові за 100-бальною шкалою.
Умови допуску до підсумкового контролю	При виставленні рейтингового підсумкового балу обов'язково враховується активність студента під час практичних занять; присутність студента на заняттях, а також результати відпрацювання пропущених занять, оцінки, які отримав студент за усні та письмові відповіді, контроль самостійної роботи.

Підсумковий контроль	Форма підсумкового контролю – залік. Виставлення залікової оцінки відбувається шляхом генерування середнього балу за усі види навчальної діяльності.
----------------------	--

7. Політика навчальної дисципліни

Письмові роботи. Письмові роботи виконують здобувачі освіти, які навчаються за загальним графіком, відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника», та індивідуальним графіком, відповідно до «Положення про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Академічна доброчесність. У «Кодексі честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» встановлено морально-етичні принципи та правила поведінки для всіх учасників навчально-освітнього процесу. За цим документом представники університетської громади повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та у всій своїй навчальній і викладацькій діяльності зобов'язані діяти порядно і доброчесно.

За дотриманням членами університетської громади морально-етичних та правових норм цього Кодексу відповідає **Комісія з питань етики та академічної доброчесності** при університеті, яка відстежує і регламентує поведінку здобувачів освіти в навчальному процесі.

Відвідування занять урегульовано «Положенням про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

У разі пропуску занять здобувачі освіти повинні відпрацювати їх індивідуально в письмовій чи усній формі, щоб виконати всі завдання поточного і підсумкового контролю.

Неформальна освіта. Порядок здобуття неформальної освіти та визнання її результатів регламентує «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника».

Для здобуття неформальної освіти рекомендовано використання платформ Coursera, Prometheus, Udemy, EdEra та ін.

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бажан О.М. Кореляція феміністичної та гендерної критики як різновидів новітнього літературознавства. Київ, 2012. С. 152–163.
2. Башкирова, О. М. Принципи художнього моделювання жіночого світу в романі Софії Андрухович «Фелікс Австрія». *Актуальні проблеми філології та перекладознавства. Збірник наукових праць/Хмельницький національний університет. Хмельницький, 2016. С. 20-26.*
3. Васильків Г. Національні форми тілесної іконотропізації в сучасному польському та українському художньому дискурсі. *Прикарпатський вісник Наукового товариства імені Шевченка. Слово, 2024. № 19 (71), С. 178-192.*
URL: <https://pvntsh.nung.edu.ua/index.php/word/article/view/1967/1898>
4. Винничук Ю. Королева снів. Галина Пагутяк. Писар Східних воріт притулку. Львів: Піраміда, 2003. С.5-7.

5. Гайович Г. Тілесність як один із репрезентантів культурного коду українців, 2016. URL:https://www.academia.edu/41559296/Ciało_i_tożsamość_w_ukraińskiej_kulturze_sztuce_literaturze_jezyku
6. Грабовська, Н. Специфіка сучасної жіночої прози. *Молодий вчений*, (8 (72)), 2019. С. 264-267.
7. Грачова, Т. Феномен поетичного мислення О. Забужко у контексті постмодерного літературного простору. *Сучасні проблеми мовознавства та літературознавства*, 2011. Випуск 16, С. 84-86.
8. Гурдуз, А. Роман Дари Корній Гонихмарник: місце в мистецькому контексті з погляду традиції й новаторства. *Українознавчий альманах*, 2012. Випуск 9, С. 229-235.
9. Дев'ятко Н. Розуміння тіла з точки зору міфологічного і постмодерного світогляду. *Сучасні літературознавчі студії*, 2019. Випуск 16, С. 74-80.
10. Євчук У. Історична пам'ять мешканців «віднайдених земель» у романі Йоанни Батор «Піщана Гора». *Актуальні питання гуманітарних наук*, 2021. С. 141-146.
11. Ісаєнко, К. П. Стилiстичні особливості прози О. Забужко та М. Матіос (спроба порівняльного аналізу). *Наукові записки [Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя]. Серія: Філологічні науки*, 2012. Випуск 1, С. 12-14.
12. Крупка М. Жіночий персонаж як alter ego авторки у романі Ірени Карпи «Добрі новини з аральського моря». *Наукові записки Національного університету «Острозька академія»: Серія «Філологія»*, 2021. Випуск 11(79), С. 163-165. URL: <https://www.journals.oa.edu.ua/Philology/article/view/3315>
13. Лавринович Л. Б. Художня інтерпретація ідеї часопростору в романі О. Токарчук «Prawiek i inne czasy»: Наукові записки. Серія «Філологічна». Острого: Вид-во Національного університету «Острозька академія», 2012. Випуск 28. С. 128-139.
14. Оздемір О. В. Кризь призму самоідентифікації: жіноча проза на межі ХХ–ХХІ століть: Монографія. Харків: Майдан, 2016. URL: [file:///C:/Users/Dell/Downloads/aref.doc%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/Dell/Downloads/aref.doc%20(1).pdf)
15. Стельмах, Х., 2012. Візія тілесності у творчості Мануели Гретковської. *Проблеми слов'янознавства*. Вип. 61. С. 244-249. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ps_2012_61_29
16. Тебешевська-Качак Т. Художні особливості прози Галини Пагутяк (жанрово-стильовий аспект). *Слово і Час*. 2006. № 9. С. 51-58.
17. Улюра Г.А. Теоретико-методологічні засади гендерних студій з літературознавства. *Запоріжжя*, 2008. С. 6–20.
18. Шарова Т.М. Жіноча проза: теоретичні засади визначення та класифікація. Харків. 2006. Вип. 49. С. 167–170.
19. Шутяк, Л., 2009. Світоглядна есеїстика Вірджинії Вулф. *Вісник Львівського університету. Серія журналістика*. Вип. 32. С. 183–189
20. Gajewska, A., 2014. Własny pokój. *Encyklopedia gender. Płeć w kulturze*, red. M. Rudaś-Grodzka, K. Nadana-Sokołowska, A. Mroziak, K. Szczuka, K. Czeczot, B. Smoleń, A. Nasiłowska, E. Serafin, A. Wróbel, Warszawa. URL:https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/12887/1/Własny%20pokój_A.Gajewska.pdf

Додаткова:

1. Башкирова, О., 2018. Художня репрезентація фемінної і маскуліної тілесності в сучасній українській романістиці. *Філологічний дискурс. Збірник наукових праць*. Хмельницький: Інститут літератури імені Т.Г. Шевченка НАН України. Хмельницька гуманітарно-педагогічна академія. Вип. 7. С. 21–32.
2. Бойченко А., Пендерецька О. Між твором і текстом: Нестерпна пластиліновість буття. *Четвер*. 2000. Ч. 11.
3. Бровко О. Концепт літери в постмодерному тексті. *Синопис: текст, контекст, медіа*.

2014. № 3.

4. Вербицька О. Постмодернізм як дискурсивна парадигма розуміння тілесності. Філософія та політологія в контексті сучасної культури. 2012. № 4 (2). С. 117-122.
5. Вулф В'рджинія. Власний простір. Переклад: Ярослав Чердаклі. Київ: Альтернативи, 111 с.
6. Київ, 1999. 112 с.
7. Козлик І. Літературознавчий аналіз художнього тексту/твору в умовах сучасної міжнаукової та міжгалузевої взаємодії. Брно, 2020. 235 с.
8. Національні варіанти літературної компаративістики. Київ: Видавничий дім «Стилос», 2009. 750 с.
URL: <https://drive.google.com/file/d/1wVQDaQ3o3vfBPITsovjN3jP-JEWRHQv/view?usp=sharing>
9. Сучасна літературна компаративістика: стратегії і методи. Антологія / за ред. Д. Наливайка. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2009. 487 с.
URL: https://drive.google.com/file/d/1n0BdDIZQ-ujwLvE7_Shu3K55S7RoBW18/view?usp=sharing
10. Шовалтер, Е., 1996. Феміністична критика у пущі. Плюралізм і феміністична критика. *Слово. Знак. Дискурс. Антологія світової літературно-критичної думки ХХ ст.*, за ред. М. Зубрицької. Львів: Літопис, 635 с.

Інформаційні ресурси:

1. Електронний каталог бібліотеки Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника.
2. Національна бібліотека України ім. В.І.Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
3. Наукова бібліотека ім. М.Максимовича КНУ імені Тараса Шевченка URL: <http://lib-gw.univ.kiev.ua/>
4. Бібліотека національного університету «Києво-Могилянська академія» URL: <http://www.library.ukma.kiev.ua/>
5. Наукова бібліотека НПУ імені М.П.Драгоманова URL: <http://www.hklib.npu.edu.ua/>
6. Івано-Франківська обласна універсальна наукова бібліотека ім. І.Франка <http://www.lib.if.ua/>
7. Наукова бібліотека Львівського національного університету ім. І.Франка <http://www.franko.lviv.ua/bibl/>

Викладач: Васильків Галина Миколаївна, аспірант кафедри української літератури